

Velkommen til Lista

Lista omtales gjerne som landets største landingsplass for trekkfugler på vei over Nordsjøen. Den frodige, varierte og lite berørte kysten og våtmarkene innenfor har stor betydning for et rikt fugleliv med internasjonal vernestatus.

Besøkssenter våtmark Lista ble statlig autorisert i 2015 for å bidra til bevaring og informasjon om våtmarkene og kystlandskapets rolle for det omfattende fuglelivet på Lista. De mange grunne buktene med lange sandstrender og rullesteinstrender, kuperte svaberg, myrområder, vidstrakte jordbruksområder, store ferskvann, lynchheier og frodige skogsområder gjør Lista til et av landets mest fuglerike områder. Milde vintre og beliggenheten ytterst mot havet i sørvest har også stor betydning for at området er en helårsdestinasjon for fugleopplevelser.

Lista våtmarksystem består av 10 av Norges totalt 63 områder som har fått internasjonal vernestatus gjennom Ramsar-konvensjonen for bevaring av våtmark. På verdensbasis er det over 2200 områder i mer enn 160 land. Den store variasjonen av attraktive landskapstyper innenfor et lite område bidrar til at Lista har landets høyeste antall registrerte fuglearter.

Lista fyr

Havelle

Opplevelser

Året rundt er det gode muligheter for å oppleve det rike fuglelivet på Lista. Fugletrekket vår og høst har de største mengdene. Flere fugleobservasjonsbygg gir mulighet for å oppleve fuglelivet selv om været er vått og vindfullt. Med kikkert og fuglebok er sjansene gode for å oppdage nye fuglearter i den vakre naturen.

Lista fuglestasjon

Lista fuglestasjon har drevet systematisk overvåkning av trekkende fugl ved Lista fyr siden 1990. Fuglestasjonen har trekk-telling og ringmerking i perioden fra 15. mars til 15. november, kun avbrutt av en liten pause midt på sommeren.

Sjeldne fugler

For de som er spesielt opptatt av sjeldne fugler, er Lista i det aller øverste sjiktet i Norge. Flere førstegangsobservasjoner i landet er gjort nettopp her. Hvert år observeres sjeldne og utrydningstruede arter. Potensialet for å oppleve slike arter er til stede hele året.

Lista fyr

Lista fyr er blant de beste stedene i Norge for å observere fugletrekket, både til lands og til vanns. Fugletrekket langs norskekysten passerer Lista vår og høst. Sesongene er fra februar til juni og fra august til oktober. Ved Lista fyr er det observert over 330 fuglearter, mer enn noe annet sted i landet.

Hekkeområde

Selv om enkelte arter er i tilbakegang, og andre helt har forsvunnet som hekkefugler i kulturlandskapet, er Lista fortsatt et viktig hekkeområde for både godt utbredte og sjeldne arter.

Vinteren på Lista

Vinteren på Lista er utmerket for fuglekikking, med et stort antall overvintrende fugler. Ute på sjøen langs hele kystlinjen kan man vinterstid finne dykkender, lommer og dykkere. I fjæra kan man finne næringssøkende vadefugler og spurvefugler som har valgt Lista som vinterdestinasjon. Flere gode ferskvannslokaliteter er som regel isfrie om vinteren, noe som ofte fører til at flokker med overvintrende svaner, gjess og ender samler seg her.

Slevdalsvann observasjonsamfi

Nordhasselvika er lett tilgjengelig med rikt fugleliv hele året

Fakta & informasjon

	Hvor ligger Lista	Lista ligger i Farsund i Vest-Agder, mellom Kristiansand og Stavanger.
	Hvordan kommer jeg meg dit?	Bil: Fra Kristiansand tar man E39 til Lyngdal og inn på FV 43 mot Farsund. Fra Stavanger på E39 til man tar inn på FV465 mot Farsund. Fra Farsund følger man skilting til Vanse og Lista fyr. Tog: Snartemo er nærmeste togstasjon. Buss til Lyngdal: <i>nor-way.no</i> Bussforbindelse fra Snartemo og Lyngdal, se <i>akt.no</i>
	Besøkssenter våtmark	Besøkssenter våtmark Lista ligger ved Lista fyr. Informasjonssenterets åpningstider finner du på <i>listafyr.no</i>
	Utkikkspunkt	Fugleobservasjonsbygg ved Lista fyr, Slevdalsvann, Hanangervann og Nesheimvann. Andre gode fuglelokaliteter i friluft er Tjørveneset, Nordhasselvika, Fuglevika, Kvilljoddan, Einarsneset, Kråkenesvann, Straumen og Havnehagen. Se kart.
	Turistinformasjon	Farsund turistkontor, Torvg. 2, Farsund. Tlf. +47 38 38 21 15 <i>visitnorway.no/reisemal/sorlandet/farsund-lista</i>
	Verneområder i nærheten	Lista våtmarksystem består av 10 områder med internasjonal vernestatus. Det meste av kysten på Lista er vernet for sin unike flora, fauna og landskap. Kommunen har totalt 39 verneområder.
	Forvaltning og oppsyn	Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder er forvaltningsmyndighet. Statens naturoppsyn, avd. Lyngdal
	Mer informasjon	<i>listavatmarksenter.no</i>

Grønnstilk

Horndykker

Fjellerke

Myrsnipe

Observasjonsskjul i nordenden av Nesheimvannet

Observasjonsbygg ved Hanangervann

Anbefalte steder for fuglekikking

1 Lista fyr	5 Fuglevika
2 Slevdalsvann	6 Tjørveneset
3 Nordhasselvika	7 Nesheimvann
4 Steinsvika	8 Prestvannet og Havnehagen

